

Kleine moeite, groot plezier!

Als validatoren op waarneming.nl maar ook op het NDFF validatieportaal behandelen we op jaarbasis vele tienduizenden waarnemingen. Daarbij komt er van alles voorbij, van determinatiefouten tot soorten die we tegenwoordig als uitheems moeten beschouwen. Wat nog veel vaker voorkomt is dat de determinatie correct is, maar dat veel velden niet of niet correct zijn ingevuld. Dat doet niets af aan de determinatie op soortniveau maar informatie over aantallen, geslacht, levensstadium en gedrag wordt vaak niet of ten dele ingevuld. Dit is waardevolle informatie die voor allerlei analyses zeer bruikbaar is. Vaak voegen wij als validatoren deze informatie, waar mogelijk, zelf nog toe. Dat kost (zeer) veel tijd. Veel liever zien we dat dit al ingevuld is zodat wij de waarneming naar volle tevredenheid goed kunnen keuren. Dit keer dus geen zaken als taxonomische wijzigingen of technische moeilijkheden in deze rubriek maar gewoon de basis: een oproep aan waarnemers deze basisinformatie zelf in te vullen. Er zijn legio voorbeelden natuurlijk, hieronder drie vrij algemeen voorkomende.

Gedrag: roepende mannelijke (adulte) kikkers

Het mooie van veel kikkers is dat ze in de koorperiode van zich laten horen. Dan gaat het om de volwassen (adulte) mannelijke exemplaren. Dikwijls wordt alleen het gedrag (roepend) of het geslacht (mannelijk) ingevuld. Als je dan toch de moeite neemt om de waarneming vast te leggen, leg dan alles vast! Immers, je hebt dit ook daadwerkelijk waargenomen. Het (geschatte) aantal roepende mannetjes, het levensstadium (adult), het geslacht en het gedrag (roepend) graag invullen, uw validator is u dankbaar!

Stadium: ei en larf

Ook deze waarnemingen worden vaak maar deels of helemaal niet ingevuld. Als voorbeeld de eiklomp van bruine kikker. Deze zijn zeker wanneer ze nog redelijk kortgeleden gelegd zijn goed te tellen. Belangrijk om te onthouden is dat 1 klomp gelijk staat aan 1 ei in de formulieren. Niet elk eitje in de klomp

Parende bruine kikkers nabij een eiklomp. (Foto: Jelger Herder)

Voorbeeld roepende adulte, mannelijke poelkikkers en relevante velden (rood omlijst).

zelf hoeft dus geteld te worden: een schatting van het aantal klompen volstaat. Niet zelden zien we op de foto ook nog de (parende) adulte dieren bij de eiklomp. Vergeet deze ook niet separaat in te voeren. Voor larven geldt iets soortgelijk als bij de eiklomp. Vaak zien we een foto met tientallen tot honderden larven, toch wordt er door de waarnemer vaak maar 1 (of geen) larf gemeld. Ook hier graag alle velden zo volledig mogelijk invullen.

Reptielen, juveniel of subadult?

Een veelgestelde vraag (en gemaakte fout) bij waarnemers is wanneer een reptiel nu een juveniel of een subadult is. Lastig bij kleine dieren vroeg in het seizoen, of toch niet? Dit voorbeeld wijkt wat af van de andere twee maar is de moeite om te bespreken. Het verschil tussen juveniel en subadult is eigenlijk best eenvoudig. Vanaf de geboorte (zomer/nazomer) tot de eerste overwintering spreken we van een juveniel. Na de eerste overwintering spreken we van een subadult dier, hetgeen het blijft tot het dier volwassen is. Een juveniel reptiel in april waarnemen bijvoorbeeld kan simpelweg niet aangezien juveniele dieren nog niet aanwezig zijn. In 2016 is in onze nieuwsbrief Schubben & Slijm nr 28 een uitgebreid artikel 'Subadult of juveniel, één winter van verschil' verschenen over de verschillen tussen juveniele en subadulte reptielen met een aantal zeer bruikbare vuistregels. Link: <https://natuurtijdschriften.nl/pub/656866>

Tariq Stark